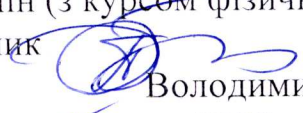

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра загальновійськових дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри загальновійськових
дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
полковник

 Володимир ПЕНЬКОВСЬКИЙ
“ 30 ” 08 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ТА ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

вид дисципліни _____ загальна підготовка (обов'язкова) _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна _____
(денна/заочна)

Київ - 2020/2021 навчальний рік

ЗМІСТ

1. Опис курсу.
2. Мета викладання дисципліни
3. Завдання вивчення дисципліни
4. Очікувані результати (компетентності)
5. Пререквізити
6. Тривалість курсу
7. Інформація про викладача
8. Методи викладання
9. Політика курсу
10. Форма контролю знань
11. Шкала оцінок
12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)
13. Питання до заліку
14. Рекомендована література
15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

1. Опис курсу.

Навчальна дисципліна присвячена вивченню системи норм міжнародного права, котрі регулюють ведення збройних конфліктів, статус легальних учасників бойових дій, права та обов'язки нейтральних держав. Особлива увага приділяється вивченню міжнародно-правового захист жертв війни, цивільних об'єктів та культурних цінностей у період збройних конфліктів та захисту навколишнього середовища. Окремо вивчаються обмеження воюючих у виборі методів та засобів ведення військових дій. Завершується вивчення навчальної дисципліни інститутом міжнародно-правової відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Після вивчення дисципліни «Міжнародне гуманітарне право» слухач буде знати: основні джерела регулювання ведення збройних конфліктів (Гаазькі та Женевські конвенції), історичні етапи регулювання ведення збройних конфліктів; правові аспекти статусу учасників збройних конфліктів (комбатантів та некомбатантів); права і обов'язки нейтральних та невоюючих держав під час війни; Особливості регулювання статусу воєнного полону та воєнної окупації; поняття та види юридичної відповідальності у сфері міжнародного гуманітарного права (злочини проти миру та безпеки людства та ін.).

2. Мета викладання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародне гуманітарне право» є отримання як ґрунтовних теоретичних знань так і здатність розв'язувати складні практичні завдання, пов'язані із міжнародним регулюванням ведення

збройних конфліктів, відповідальності за порушення норм міжнародного права в даній галузі.

3. Завдання вивчення дисципліни.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у слухачів основоположних знань з теорії держави та права, основ конституційного, адміністративного, цивільного та кримінального права, умінь орієнтуватися у чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання військового законодавства, вимоги міжнародного та гуманітарного права, формування навичок роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосувати нормативно-правові норми у службовій діяльності;
- формування умінь та навичок слухача щодо розуміння теорії та застосування на практиці національного законодавства України і норм міжнародного гуманітарного права;
- сформувати у слухачів уміння правомірно вирішувати службові питання та регулювати правовідносини у сферах військового управління, спираючись на положення актів національного законодавства України та норм міжнародного гуманітарного права;

4. Очікувані результати (компетентності).

4.1. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

завдання, значення міжнародного гуманітарного права, правовий статус суб'єктів збройних конфліктів, забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у ньому, можливості імплементації норм міжнародного права у законодавство України, статус та завдання діючих міжнародних організацій у тому числі Міжнародного Комітету Червоного Хреста.

4.2. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

аналізувати формування та розвиток ідеї міжнародного гуманітарного права; здійснювати трансформацію норм міжнародного права у національних правових системах; прогнозувати шляхи розвитку відповідного законодавства; виявляти проблеми практичної реалізації законодавства і окреслювати можливі шляхи щодо їх вирішення; самостійно працювати з навчальною і спеціальною літературою.

4.3. Компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

ЗК-1 Здатність здійснювати захист держави, її суверенітету, територіальну цілісність та недоторканність, бути вірним Військовій присязі, віддано служити народу України, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, непорушно дотримуватись Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових

актів, норм міжнародного гуманітарного права, брати активну участь у суспільному житті, цікавитися суспільними проблемами

ЗК-3 Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням

4.4. Результати навчання:

РНз-1 Виконувати службові обов'язки з непорушним дотриманням Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів, норм міжнародного гуманітарного права

РНз-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-7 Здатність використовувати базові знання та розуміння правових засад функціонування держави і основ законодавства України, системи забезпечення національної безпеки України; основ діяльності та структури сучасних європейських інститутів і міжнародних відносин в умовах інтеграційних процесів.

5. Пререквізити

«Міжнародне гуманітарне право» як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні слухачами УВМА науково-практичного спрямування для формування правосвідомості та високої правової культури, вміння виробити практичні навички використання нормативних положень міжнародного гуманітарного права під час вирішення проблемних ситуацій (казусів), управління повсякденною діяльністю та організацією медичного забезпечення.

6. Тривалість курсу.

Обсяг дисципліни: 1,5 кредита ECTS 45 годин.

Лекцій: 8 годин.

Семінарські заняття: 20 годин

Самостійна робота: 15 годин

Форма контролю: підсумковий модульний контроль, залік 2 години

Теми що розглядаються:

Тема 1. Міжнародне та гуманітарне право.

Тема 2. Захист цивільних осіб

Тема 3. Захист осіб хто припинив брати участь у збройних діях (поранених та позбавлених волі осіб).

Тема 4 Регулювання засобів і методів ведення війни.

7. Інформація про викладача.

Викладач	майор Кузіна Вікторія Дмитрівна
Вчений ступінь	кандидат психологічних наук
Посада	Викладач кафедри
Наукові інтереси	Військове законодавство та психологія в особливих умовах
Контактний телефон викладача	0960118847
E-mail викладача	0960118847@ukr.net

8. Методи викладання.

Денна форма навчання;

- фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;
- індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;
 - наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;
 - практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.
- Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, ділова гра.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;
- репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача.
- проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачів способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення.

- частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо прогнозування соціально-педагогічних ситуацій у військовому колективі, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач.
- винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку.
- дослідницький метод при якому слухачі навчання виступають у ролі дослідників, тобто самостійно виокремлюють та визначають проблему, формують гіпотезу її розв'язання, знаходять методи розв'язання, виходячи з відомих даних; аналізують, порівнюють та оцінюють отримані результати, роблять висновки й узагальнення, усвідомлюють провідні поняття й ідеї, а не отримують їх готовими. Метод спрямований на засвоєння слухачами навчання усіх етапів пізнання.
- Індивідуальне навчальне заняття проводиться з окремими слухачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.
- Індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану слухача і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох тем навчальної дисципліни.

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

9. Політика курсу

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття;
- у випадку пропуску лекційних / семінарських занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;

- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних та семінарських заняттях;
- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає «0» балів;
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Методи модульного контролю: контрольна робота, тестування, контрольне завдання.

Методи самоконтролю: питання самоконтролю.

Методи підсумкового контролю: залік.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки слухачів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;
- модульний (рубіжний) контроль;
- залік.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок слухача з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування в т.ч. із застосуванням ЕОТ,

практичних завдань, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на диференційованому заліку.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань слухача, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань і нормативів, навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять наступним чином: у чисельнику – по 4-бальній шкалі, в знаменнику – кількість балів, яка відповідає даній оцінці по шкалі.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни.

З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Самоконтроль здійснюється у формі тестування на ПЕОМ за темою, блок змістових модулів, навчальну дисципліну.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання слухачів із вивчення навчального матеріалу блоку змістового модуля за результатами контрольних заходів.

Структура завдань, система проведення модульного контролю та критерії оцінки рівня знань, розробляються кафедрою та визначаються в програмі (робочій програмі) навчальної дисципліни. Він проводиться у тижні для контрольних заходів відповідно до графіку навчального процесу.

Модульний контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю слухач не може бути звільненим від модульного контролю.

До модульних контролів слухачі допускаються без будь-яких обмежень. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома слухачів перед початком його проведення.

У разі порушення слухачем встановленого порядку здійснення контрольних заходів (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього слухача від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Слухачам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Слухач, який на модульному контролі отримав оцінку “незадовільно”, повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до диференційованого заліку не допускається. Слухач не може повторно складати модульний контроль з метою підвищення оцінки. Відмова слухача від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь.

Форми модульного контролю:

- усне опитування; письмовий контроль;
- тестування (у т.ч. із застосуванням ЕОТ).

Модульний контроль проводиться в ході одного із навчальних занять наприкінці вивчення блоку змістового модулю протягом 90 хвилин у вигляді тестового опитування, контрольної роботи тощо.

Розроблені для проведення білети (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної та практичної підготовки тих, хто навчається.

Для проведення модульного контролю та оцінки якості засвоєння змісту навчання для блоку змістового модуля встановлюється максимальна кількість балів, яку може набрати слухач під час навчання та за результатами контрольних заходів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів слухач складає залік.

Слухач допускається до заліку якщо він до його початку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка повинна бути не менша 36,0 бали від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 36,0 бали, до диференційованого заліку не допускається. Він отримує оцінку F (незадовільно) з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Слухач який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля від 35 до 49 балів, зобов’язаний виконати завдання заліку.

Слухач який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля більше 50 балів, має можливості:

- отримати залікову оцінку без виконання завдання заліку (автоматом) відповідно до набраної рейтингової оцінки (в балах);
- виконати завдання диференційованого заліку з метою підвищення оцінки.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється слухачу під час заліку (конспекти) і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри

не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

11.Шкала оцінок.

Оцінка успішності слухача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модуля і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні. Для слухачів, які не склали підсумковий модульний контроль, по завершенню вивчення дисципліни передбачається термін для перескладання.

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених групових та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює 60 балам. За підсумковий модульний контроль слухач може набрати максимально 40 балів.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни «Військове законодавство та міжнародне гуманітарне право» складається з балів, що він отримує за **модуль:**

відповіді на 10 семінарських заняттях;

проведення підсумкового модульного контролю (залік).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання за модуль

Робота на практичних, самостійних та семінарських заняттях з дисципліни «Військове законодавство та міжнародне гуманітарне право» у модулі.

Ваговий (рейтинговий) бал за одну відповідь дорівнює:

$$60 : 10 = 6 \text{ балів}$$

–повна та обґрунтована відповідь на запитання чітке знання нормативно правових актів 5-6, (90-100%);

– неповна відповідь на запитання, але є знання законів та інших нормативно-правових актів 4,6-5,3, (76-89%);

-неповна відповідь на запитання, не знання основних законів та нормативно-правових актів 3,6-4,5, (75-60%);

-слухач не знає основних законів та нормативно-правових актів, не може дати правильної відповіді на запитання, чи відсутня відповідь на запитання 0-3,5, (0-59%)

Максимальна кількість балів на всіх групових та семінарських заняттях дорівнює: $10 \times 6 = 60$ балів

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених групових та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює 36,0 балів

Відповідно до Листа МОЗ України від 21.01.2008 №08.01-22/65 поточна навчальна діяльність слухача оцінюється за 4-ри бальною шкалою, яка конвертується у бали таким чином:

Модуль 1	
Оцінка за 4-ри бальною шкалою	Бали
«5»	6,0
«4»	4-5
«3»	3
«2»	0-2,9

Критерії оцінювання занять з дисципліни «Військове законодавство»

Змістовий модуль, тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Змістовий залік 1		
Тема 1	18	10,8
Змістовий залік 2		
Тема 2	12	7,2
Змістовий залік 3		
Тема 3	12	7,2
Змістовий залік 4		
Тема 4	18	10,8
Разом змістові модулі	60	36
Підсумковий модульний контроль	40	25
Разом сума балів	100	61

Умови допуску до підсумкового модульного контролю (заліку)

Слухач допускається до підсумкового модульного контролю (заліку), якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни.

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається шляхом виконання індивідуальних завдань за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка (в балах) з кредитного модуля (R1) має бути не менше 36 балів від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 36 балів, до заліку не допускається. Він отримує оцінку F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Максимальна кількість балів за підсумковий модульний контроль (залік) (R2) дорівнює 40 балам, а мінімальна – 25 балам.

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з кредитного модуля за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R визначається як сума рейтингового балу з кредитного модуля, яку слухач набрав протягом навчальних занять (R1) та рейтингового балу за результатами заліку (R2).

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R переводиться згідно з таблицею.

Значення R	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 – 64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно
1 – 34	F	

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни «Військове законодавство»

№ № з/п	Види навчальних занять, індивідуальні завдання та їх номери, контрольні зах оди	Кількість годин	Номери семестрів, назва змістового модуля, тем і занять, навчальні питання	Література	Вага оцінки
1	2	3	6	7	8

1	Лекція 1	2	Тема 1. Заняття 1. ” . Історія розвитку, поняття, предмет, джерела і норми МГП ” 1.Історія виникнення міжнародного гуманітарного права 2.Міжнародне гуманітарне право як підгалузь сучасного міжнародного публічного права 3.Джерела міжнародного гуманітарного права 4. Принципи міжнародного гуманітарного права	1[С.11-14],12[С.23-6],13[с.67-78],14[С.34-65],15[с.2-4],18[С.56-70],25[С.23-29],28[С.30-38],29[С.69-80],36[С.78-104],40[С.223-29],44[С.45-103],46[С.11-45]	
2	Семінарське заняття 1/2	2	Тема 1. Заняття 2. “ . Історія розвитку, поняття, предмет, джерела і норми МГП ” 1.Міжнародне гуманітарне право як підгалузь сучасного міжнародного публічного права 2.Джерела міжнародного гуманітарного права 3. Принципи міжнародного гуманітарного права	18[С.56-70],25[С.23-29],28[С.30-38],29[С.69-80],36[С.78-104],40[С.223-29],44[С.45-103],46[С.11-45]	15-9
3	Семінарське заняття 1/3	2	Тема 1. Заняття 3. “. Засоби та методи ведення збройних конфліктів та їх учасники” 1.Загальна характеристика учасників збройних конфліктів 2.Правовий статус різних категорій комбатантів 3.Правовий статус некомбатантів.	1[15-17],2[11-12],3[7-51],4[3-12],5[32-34],6[13-17],7[23-25],8[21-27],11[34-67],12[3-32],13[123-124],25[34-36],27[57-59],37[44]	15-9
4.	Семінарське заняття 1/4	2	Тема1.Заняття4 “ Засоби та методи ведення збройних конфліктів та їх учасники ” 1.Міжнародно-правове регулювання засобів ведення збройних конфліктів 2.Правове регулювання методів ведення збройних конфліктів 3. Цивільні й військові об'єкти	2[13-16],3[4-11],4[23-34],5[13-56],6[131-137],7[12-23],8[2-6],10[16-19],11[12-14],29[224-245]	15-9
4	Самостійна робота	3	1.Загальна характеристика учасників збройних конфліктів 2.Правовий статус різних категорій комбатантів 3.Правовий статус некомбатантів. 4.Міжнародно-правове регулювання засобів ведення збройних конфліктів 5.Правове регулювання методів ведення збройних конфліктів		
	Всього	11			

5	Лекція 2/1	2	Тема2.Заняття1”Захист цивільних осіб” 1.Захист цивільного населення в період збройних конфліктів 2. Конвенція про захист цивільного населення під час війни (Конвенція IV)	2[4-6],3[14-23],4[14-17],5[7-18],6[6-26],7[11-57],8[2-9],10[3-15],11[12-19], 28[137-139],32[67-69],39[45-49],40[89-97],42[134-139]	
6	Семінарське заняття 2/2	2	Тема2.Заняття2”Захист цивільних осіб” 1.Спеціальний захист окремих категорій цивільного населення: захист жінок у випадку збройного конфлікту. 2. Заходи щодо захисту дітей 3. Об’єкти цивільного захисту	6[6-26],7[11-57],8[2-9],10[3-15],11[12-19],13[4-26],14[5-24],156-17[],27[14-19],	15-9
7.	Семінарське заняття 2/3	2	Тема2.Заняття3”Захист цивільних осіб” 1.Захист цивільного населення, природного середовища та установок і споруд, які перебувають під захистом МГП. 2 Захист жертв війни — поранених, хворих і осіб, які зазнали аварії корабля.	6[6-26],7[11-57],8[2-9],10[3-15],11[12-19],13[4-26],14[5-24],	15-9
8.	Самостійна робота	4	1.Статус та діяльність гуманітарних організацій у період збройного конфлікту. 2 Правовий статус окремих категорій осіб у міжнародному гуманітарному праві.		
	Всього	21			
6	Лекція 3/1	2	Тема 3. Заняття 1. ”Міжнародний захист жертв війни та цивільних об’єктів” 1.Захист поранених, хворих і осіб, що потерпіли аварію корабля 2.Захист військовополонених осіб.	9[1-36],19[2-45],20[26-29],31[67-79],33[45-66],34[130-145],35[12-16],43[133-138]	
7	Семінарське заняття 3/2	2	Тема 2. Заняття 2. ”Міжнародний захист жертв війни та цивільних об’єктів ” 1.Правовий режим воєнної окупації 2.Захист культурних цінностей під час збройного конфлікту	20[26-29],31[67-79],33[45-66], 43[133-138]	15-9
8.	Семінарське заняття 3/3	2	<u>Тема 3. Заняття 3.</u> ”Міжнародний комітет Червоного Хреста як інструмент міжнародної гуманітарної діяльності ” 1 Виникнення і розвиток МКЧХ як основної складової частини і ядра Руху Червоного Хреста 2. Компетенція і основні функції МКЧХ 3. Діяльність МКЧХ в період збройних конфліктів	9[1-36],19[2-45],20[26-29],31[67-79],33[45-66],34[130-145],35[12-16],43[133-138]	15-9

9.	Самостійна робота	4	1.Історія виникнення емблеми Червоного Хреста, Півмісяця та Кристалу 2.Функції та захист емблеми 3.Гаазькі та Женевські конвенції		
	всього	31			
8	Лекція 4/1	2	<u>Тема 4. Заняття 1.</u> "Міжнародно-правова регламентація ведення військової боротьби " 1. Початок війни 2. Театр війни 3. Нейтралітет як вид міжнародних відносин	17[138-150],21[56-70],23[77-89],26[45-58],27[67-98],41[34-46]	
9	Семінарське заняття 4/2	2	<u>Тема 4. Заняття 2.</u> "Міжнародно-правова регламентація ведення військової боротьби " 4. Міжнародно-правова регламентація ведення збройної боротьби на морі 5. Міжнародно-правова регламентація ведення збройної боротьби в повітряному просторі	23[77-89],26[45-58],27[67-98]	15-9
10	Семінарське заняття 4/3	2	<u>Тема 4. Заняття 3.</u> " Правове регулювання збройних конфліктів " 1. Види збройних конфліктів. 2. Правове регулювання збройних конфліктів	17[138-150],21[56-70],23[77-89],26[45-58],27[67-98],41[34-46]	15-9
11	Семінарське заняття 4/4	2	<u>Тема 4. Заняття 3.</u> "Регулювання засобів і методів ведення війни " 1.Міжнародно-правова регламентація закінчення воєнних дій і стану війни.	23[77-89],26[45-58],27[67-98],41[34-46]	15-9
	Самостійна робота	4	1. Початок війни 2. Театр війни 3.Види збройних конфліктів. 4.Правове регулювання збройних конфліктів		
	Всього	43			
16	Підсумковий залік	2	залік		
	Всього	45	Теми 1-4		

13.Питання до заліку

1. Війни справедливі і несправедливі.
2. Можливість гуманізації війн за допомогою правових норм.
3. Недоліки, прогалини, колізії чинних норм міжнародного гуманітарного права.
4. Ведення війни у сучасний період розвитку цивілізації.
5. Суб'єкти міжнародного гуманітарного права.
6. Співвідношення норм міжнародного гуманітарного права та інших галузей права.
7. Предмет та метод правового регулювання міжнародного гуманітарного

права.

8. Історія виникнення науки та навчальної дисципліни, що вивчає правила ведення військових дій.
9. Необхідність правової регламентації збройного конфлікту.
10. Гуманізація збройного конфлікту.
11. Види збройних конфліктів та їх правова регламентація.
12. Співвідношення конвенційного та звичаєвого міжнародного гуманітарного права.
13. Принципи міжнародного гуманітарного права.
14. Принцип нейтральності у політиці України.
15. Доктрина як джерело міжнародного гуманітарного права.
16. Ядерна зброя як новий засіб ведення збройного конфлікту.
17. Отруйна зброя.
18. Хімічна та бактеріологічна зброя.
19. Удосконалення правової системи щодо заборони всіх видів шкідливої зброї.
20. Сучасні методи ведення збройних конфліктів.
21. Заборонені методи ведення збройних конфліктів.
22. Дозволені методи ведення збройних конфліктів.
23. Правові можливості обмеження застосування заборонених методів ведення війни.
24. Правові можливості обмеження застосування заборонених засобів ведення війни.
25. Критерії розмежування комбатантів та цивільного населення.
26. Некомбатанти: поняття, види та їх правовий захист.
27. Учасники збройного конфлікту неміжнародного характеру.

14. Рекомендована література

14.1. Основна:

1. Конституція України: від 26.06.96. – Чинний // ВВРУ. – 2013р.
2. Венская конвенция о праве международных договоров, 23 мая 1969г. // Действующее международное право. Т.1. - М., 1996.
3. Второй протокол к Гаагской конвенции о защите ценностей во время вооруженного конфликта 14 мая 1954г., 26 марта 1999г. // Нормативные акты ЮНЕСКО по охране культурного населения. М.2002. С.38-59.
4. Дополнительный протокол к Женевской конвенции от 12 августа 1949 г. касающийся жертв вооруженных конфликтов, 8 июня 1977г. // Женевские конвенции от 12 августа 1949 года и дополнительные протоколы к ним. М.2001. С.227.
5. Дополнительный протокол к Женевской конференции от 12 августа 1949 года, касающийся жертв вооруженных конфликтов немеждународного характера, 8 июня 1977г. // Там же. С.319.

6. Женевская конференция о защите гражданского населения во время войны, 12 августа 1949 года. // Там же. С. 149.
7. Женевская конференция об обращении с военнопленными, 12 августа 1949 года. // Там же. С. 65.
8. Женевская конференция об улучшении участи раненых и больных в действующей армии, 12 августа 1949 года. // Там же. С. 7.
9. Женевская конференция об улучшении участи раненых и больных лиц, потерпевших кораблекрушение, из состава вооруженных сил на море, 12 августа 1949 года. // Там же. С. 39.
10. Про символіку Червоного Хреста і Червоного Півмісяця в Україні: Закон України від 8 квітня 1999 р. // ВВР. - №11.-1999р.
11. Про ратифікацію Конвенції про боротьбу з актами ядерного тероризму: Закон України від 05.06.1998 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 48, ст.296
12. Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 11.03.2003 р. // Відомості Верховної Ради України, 2003, №2, ст.116.
13. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України від 8 лютого 1995 року // Відомості Верховної Ради України, 2005, №1, ст.239.

14.2. Спеціальна література:

14. Арцибасов И. Н. Международное право (законы и обычаи войны). / И. Н. Арцибасов — М., 2005. - 125с.
15. Аношина Н. Т. Сучасні засоби ведення війни / Н. Т. Аношина // Право України. - 2009. - N10. - С. 141-145.
16. Баймуратов М., Гараджаев Д. Международное гуманитарное право и его имплементация в законодательство Украины / М. Баймуратов, Д. Гараджаев // Юрид.вестн. — 2008. — № 4. - С.9-23.
17. Базов В.П. Воєнні злочини. / В.П. Базов.-К.: Юрінком Інтер, 2008.-328с.
18. Бори Ф. Возникновение и развитие международного гуманитарного права. / Ф. Бори — М.: МККК, 2007. - 65с.
19. Болонка С.А. Засоби та методи ведення збройного конфлікту / С.А. Болонка С.А. // Українське право.-№3.-2009.-С. 23-28.
20. Блажкевич Ю. Міжнародно-правові примусові заходи як особливий засіб реалізації відповідальності держав: теоретичні проблеми, особливості, перспективи й тенденції застосування / Ю. Блажкевич // Юридична Україна : Щомісячний правовий часопис. - 2009. - N2. - С. 99-101
21. Горпинка С. Б. Роззброєння і українська система законодавства / С. Б. Горпинка // Право України.- № 3.- 2010.-С.89-94.
22. Давид Э. Принципы права вооруженных конфликтов. / Э. Давид — М.: МККК, 2000. - 543с.

- 23.Іващенко В. Проблеми відповідальності за міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру / В. Іващенко // Юридичний журнал. - 2008. - №6. - С. 44-48
24. Жаровська І.М. Міжнародне гуманітарне право: [Навчальний посібник] / Жаровська І.М.-К.:Атіка, 2010.- 309с.
- 25.Землянська В. Міжнародний кримінальний суд: необхідність долучення України до боротьби з безкарністю міжнародних злочинів / В. Землянська // Право України. - 2008. - № 4. - С. 136-139.
- 26.Павлова Л.В., Фисенко І.В. Международное гуманитарное право: Учебн.пособие/[ред. Калугин В.Ю.].-Минск: Тесей, 2004.-308с.
- 27.Касинюк О. Проблемні аспекти міжнародного права / О. Касинюк // Право України: Юридичний журнал. - 2007. - №3. - С. 144-147.
- 28.Карпенко М. Міжнародне гуманітарне право. Відповідальність за його порушення./М. Карпенко.//Військо України.-2008.-№7- С. 8-9.
- 29.Крахмальова К.О. Індивідуальна кримінальна відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права щодо захисту культурних цінностей / К.О. Крахмальова //Наукові записки. Том 53. Юридичні науки, 2009.- С.160-162.
- 30.Келленбергер Якоб Добиваясь более строгого соблюдения международного гуманитарного права
<http://www.icrc.org/Web/rus/siterus0.nsf/iwpList94/>
- 31.Котляров И. И. Международно-правовое регулирование вооруженных конфликтов/ И. И. Котляров // Военное право. — М., 2007. — Гл.10.- С.58-69.
- 32.Климчук Ю.В. Поняття “збройний конфлікт” у сучасному міжнародному праві // Пробл. законності. – Вип. 46: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2010. – С. 214-217.
- 33.Климчук Ю.В. Застосування міжнародного гуманітарного права в ситуаціях внутрішніх збройних конфліктів // Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ. – Вип. 1. – Харків.: Нац. ун-т внутрішніх справ, 2011. – С. 284-289.
- 34.Кукушкина А. В. Действие норм международного права в период вооруженных конфликтов / А. В. Кукушкина // Государство и право. — 2004. — № 1.-С.11-15.
- 35.Лагутенко В.Г. Проблеми міжнародного права/ В.Г. Лагутенко//Життя і право.-2004.-№3.- С.12-14.
- 36.Пашков М. Шведська модель безпеки: миролюбний, добре озброєний нейтралітет// Національна безпека і оборона.- 2009.- №1.- С.40-43.
- 37.Повар Ю.В. Міжнародне гуманітарне право і зброя масового знищення // Пробл. законності. – Вип. 48: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2010. – С. 205-210.
- 38.Пюстик І.В. Принцип гуманізму у праві збройних конфліктів // Пробл. законності. – Вип. 56: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2009. – С. 196-202.

- 39.Климчук Ю.В. Поняття “збройний конфлікт” // Актуальні проблеми формування правової держави в Україні (До 55-ї річниці Конвенції про захист прав людини та основних свобод): Тези доп. та наук. Повід. Всеукр. наук. практ. конф. молодих учених / За ред. М.І. Панова. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2010. – С. 204-206.
- 40.Пунда О.О. Збройне найманство: публічний і приватний аспект/ О.О. Пунда //Університетські наукові записки.- 2010.- №2(18).- С. 69-72.
- 41.Пустогаров В.В. Международное гуманитарное право./В.В. Пустогаров — М.: Институт государства и права Российской Академии наук, 2009. — 55 с.
- 42.Пресечение нарушений в механизме имплементации международного гуманитарного права / В.Ю. Калугин, Д.В. Акулов; Под общ. ред. В.Ю. Калугина.— Мн.: Тесей, 2008.— 400 с.
- 43.Международное право. Ведение боевых действий: сборник конвенций и иных соглашений. - М.: 2009. - 1224с.
- 44.Михайлов Н. Ex post facto. О правовой основе международного трибунала / Н. Михайлов // Свободная мысль. - 2010. - №8. - С. 37-44
- 45.Михайлов Н. Морские методы войны / Н. Михайлов // Свободная мысль : Теоретический и политический журнал. - 2008. - №12. - С. 42-49.
- 46.Наден О. Нові тенденції розвитку феномена зброї [Текст] / О. Наден // Право України : Юридичний журнал. - 2009. - №5. - С. 118-120
- 47.Репецький В. М., Лисик В. М. Міжнародне гуманітарне право: Підручник./ В. М. Репецький, В. М. Лисик - К.: Знання, 2007. - 467 с.
48. Репецький В.М. Гуманітарне право в системі міжнародного права.// Вісник Львівського національного університету. Серія: міжнародні відносини, 2004.- №1. - С. 145-151.
- 49.Репецький В.М. Додаткові протоколи 1977 р. – важливий етап розвитку міжнародного гуманітарного права (до 25 - річчя підписання). // Вісник Львівського національного університету. Серія: міжнародні відносини, 2002.- Випуск 9. - С. 76-81.
- 50.Романов О. Міжнародно-правове регулювання обігу зброї у світі та національний досвід України / О. Романов // Юридичний журнал. - 2010. - №6. - С. 33-42
- 51.Сальніков С. А. Україна у міжнародному праві засобів війни//Право України.-2009.-№3.-С.90-97.
- 52.Свинарски К. Основные понятия и институты международного гуманитарного права как система защиты человека/ К. Свинарски.- МККК. М., 2007.-897с.
- 53.Сінгуровський М. Іспит на нейтралітет// М. Сінгуровський / Національна безпека і оборона. - 2008.- №9.- С.13-15
- 54.Стасюк С. Міжнародне гуманітарне право у контексті правового регулювання збройних конфліктів / С. Стасюк // Право України. - 2009. - № 5. - С. 132-136. - Бібліогр. в кінці ст.

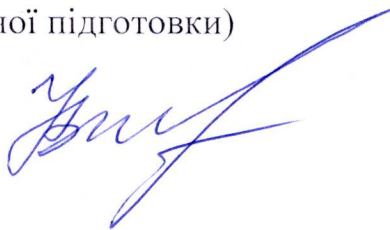
- 55.Стасюк С. Імплементация міжнародного гуманітарного права до національного законодавства України: проблеми та перспективи / С. Стасюк // Право України. - 2008. - N 1. - С. 143-148.
- 56.Тиунов О. И. Международное гуманитарное право./ О. И. Тиунов— М.: НОРМА-ИНФРА, 2007.-432с.
- 57.Тюшка А. «Четверта опора» Європейського Союзу: мілітаризація розпочинається / А. Тюшка // Юридичний журнал. - 2009. - N 1. - С. 21-28
- 58.Ушакова Н.А Международное право: Учебник. /Ушакова Н. А – М: Юрист, 2009. – 304 с.
- 59.Фисенко И.В. Борьба с международными преступлениями в международном уголовном праве./И.В. Фисенко.- Мн.: Тесей, 2006.-543с.
- 60.Фесечко Л. Виникнення, розвиток і визначення міжнародного гуманітарного права / Л. Фесечко // газ. Історія України. - 2010. - №36. - С. 9-13
- 61.Фуркало В. В. Международно-правовая защита гражданского населения в условиях вооруженных конфликтов. / В. В. Фуркало— К., 1996.-158с.
- 62.Хенкертс Жан-Мари, Досвальд-Бек Луиза Обычное международное гуманитарное право. Том I. Нормы./ Хенкертс Жан-Мари, Досвальд-Бек Луиза.- [пер англ.]-МККК., 2006.-234с.
- 63.Цюрупа М. В. Міжнародне гуманітарне право. Навчальний посібник/ М. В. Цюрупа -К.: Кондор, 2008 - 364с.
- 64.Яковенко Олена Імплементация в Україні міжнародного гуманітарного права/ О. Яковенко // Правовий тиждень.- №34(107) -19 серпня 2009 р.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються
Міжнародне та гуманітарне право	Військове стажування
Правовий та соціальний захист військовослужбовців	

Провідний лектор:

Викладач кафедри загальновійськових дисциплін
(з курсом фізичної підготовки)
майор

Вікторія КУЗІНА